

РЕШЕНИЕ

№ 2134

гр. София, 31.03.2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав,
в публично заседание на 28.02.2017 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ангелов

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **9511** по описа за **2015** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на [фирма], [населено място], ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор Г. П. чрез адв. Г. срещу решение № Ц-27 от 31.07.2015 г. на КЕВР в частта му по раздел IV, т. 5, в частта на определената цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия. Жалбата е постъпила 14.08.2015 г. – в срок, поради което е допустима. Моли решението в атакуваната част да бъде отменено. Излага подробни съображения в жалбата и в писмени бележки. Претендира разноски.

Ответникът, Комисия за енергийно и водно регулиране, оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Представя подробни писмени бележки. Претендира разноски.

Заинтересованата страна Е. системен оператор ЕАД /Е. ЕАД/ редовно призована се представлява от юрк.К., която моли съда да отхвърли жалбата.

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е допустима. За дружеството е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на решението на КЕВР, в какъвто смисъл е и съдебната практика – напр. определение по адм. дело № 7216/2015 г. на ВАС. В атакуваната част решението на КЕВР има идентичен предмет с този на решение Ц-6 от 13.03.2014 г., по допустимостта на жалби срещу което от производители на ел. енергия от

възобновяеми източници /ВИ/ е налице трайна съдебна практика на ВАС.

Жалбата е допустима и с оглед представените с нея доказателства/стр.22 / – лицензия за производство на електрическа енергия от 2008г и неоспореното от страна на ответника обстоятелство, че жалбоподателя е собственик на ветроенергиен парк К. с обща мощност 35 М.,находящ се в [населено място], [община].

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С атакуваното решение Ц-27 от 31.07.2015 г. в оспорваната част по раздел IV, т. 5 на Е. ЕАД е определена цена за достъп до електропреносната мрежа, която се дължи от производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия, в размер на 7,14/МВтч, при ценнообразуващи елементи – необходими годишни приходи 20 307 хил. лв. и количества ел. енергия – 2 844 860 МВтч/т.6/, считано от 01.08.2015 г. Решението е подписано с особено мнение относно цените за бита, т.е. същото няма отношение към атакуваните му части.

С решение № Ц-23 от 29.06.2015 г. КЕВР е удължила регулаторния/ценовия период на дружествата в сектор Електроенергетика до 31.07.2015 г. по съображения, че предстои приемането на Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от ВИ.

Видно от приложената преписка производството пред КЕВР е образувано по заявление от Е. ЕАД от 31.03.2015 г.. Подадени са заявления и от други дружества, видно от отразеното в атакуваното решение, но същите са неотносими към оспорваната част на Решение Ц-27 от 31.07.2015 г., поради което не са приложени по делото, а и не следва и да бъдат обсъждани. В Допълнение от 22.05.2015 г. Е. ЕАД е представило допълнителна обосновка на цената за достъп на производители на ел. енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия.

Със заповед от 20.04.2015 г. Председателят на КЕВР е назначил работна група, която да извърши анализ на данните, съдържащи се в подадените заявления, като изготви доклад и проект на решение.

На 27.05.2015 г. е изготвен доклад от работната група съгл. цитираната заповед от 20.04.2015 г. Докладът е приет от КЕВР на 28.05.2015 г. на закрито заседание, видно от протокол № 104 от същата дата. На 04.06.2015 г. е проведено открито заседание, на което е разгледан процесният доклад и е насрочено закрито заседание за приемане на проект на решение относно утвърждаването на цени в сектор Електроенергетика.

На закрито заседание на 08.06.2015 г. КЕВР е приела проект за решение относно утвърждаване на цени в сектор Електроенергетика. На същото е насрочено обществено обсъждане на проекта на решение на 10.06.2015 г.

Във връзка с изготвения доклад на 08.06.2015 г. от Е. ЕАД е постъпило становище.

В изпълнение на решението от 08.06.2015 г. с писмо изх. № Е-04-00-59/08.06.2015 г. КЕВР е изпратила на заинтересованите лица информация относно проекта на процесното решение, поканила ги е да дадат становище и да участват на основание чл. 14 от ЗЕ на обществено обсъждане на проекта на 10.06.2015 г. По делото е представен протокол от проведеното обществено обсъждане, като е насрочено закрито заседание на 30.06.2015 г. От заинтересованите лица са постъпили и подробни писмени становища .

На 29.06.2015 г. е проведено закрито заседание, на което е прието решение № Ц-23/29.06.2015 г., с което считано от 30.06.2015 г. е удължен регулаторният период на дружествата в сектор Електроенергетика до 31.07.2015 г.

Видно от извлечение от протокол № 171 от 31.07.2015 г. на същата дата е прието процесното решение. В протокола е отразено, че решението е взето с 6 гласа „за”, от които 4 гласа на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

В рамките на производството пред съда бе назначена и изслушана основна и допълнителна съдебно икономическа експертиза, както и съдебно техническа експертиза.

От заключението на СТЕ с вещо лице доц.д-р В. Г. ,изслушано в с.з. на 28,02,2017г се установява,че от техническа гледна точка няма разлика в съдържанието на понятията „резерв за първично регулиране“ и „ разполагаемост за първично регулиране“ .Двата термина се използват в различните нормативни актове и процесното решение,но имат един и същи смисъл.Количеството резерв за първично регулиране по стандарт на Е.-е за електроенергийната система на Република Б. за изискваните периоди е систематизирано в Таблица 1,а за вторичното регулиране в Таблица 2 към заключението.Количеството резерв за първично и вторично регулиране в М.,което е закупено от Е. за посочените периоди е показано в Таблица 3.Данни за активиран резерв за допълнителни услуги преди въвеждането на балансиращия пазар/01,06,2014/ не са налични в Е..По това време електрическата енергия при активиране на резерв се измерва и отчита от обществения доставчик Н. ЕАД.За периода след 01,06,2014г са показани данни в Таблица 4.В таблица 5 и 6 са показани данни за резерв за първично/вторично регулиране съответно според стандарта на Е.-е,закупения резерв от Е. ЕАД и активирания за процесните периоди..Към настоящия момент липсват стандартизирани понятия основен и допълнителен резерв .Размерът на резерва се планира за цялата система по правилата на чл.97 и чл.98 от ПУЕС и съответните правила на Е.-е.Размерът на резерва за управление на цялата система се планира по реда ,предвиден в ПУЕС за цялата система за регулаторен период и се предлага от Е. ЕАД и утвърждава от КЕВР.Направените проучвания показват,че към настоящия момент няма одобрена от КЕВР или др. ведомство методика за определяне на допълнителен резерв.Е. следва да планира количеството резерв на основание чл.97 и 98 от ПУЕС за цялата система.Операторът е длъжен да закупи резерва,но системата се управлява като едно цяло.При планирането на резерва ,би могло да се счете,че количеството на корекцията по чл.98 ал.4 т.2 от ПУЕС се планира заради наличието на В.,но системата се управлява като цяло и при управлението ѝ Е. балансира цялата енергия и мощност.

Съдът кредитира заключението на вещото лице като компетентно изготвено,незаинтерисовано и обективно.

От основното заключение на СИЕ с вещо лице В. П. се установява,че [фирма] извършва следните основни дейности, съгласно посоченото в Отчета за дейността за 2014 г. към Годишния финансов отчет:

- ☐ пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа,
- ☐ управление на електроенергийната система,
- ☐ администриране на сделки с електрическа енергия и пазара на балансираща енергия,
- ☐ измерване на електрическа енергия.

На [фирма] е издадена Лицензия № Л-419-04 / 18.12.2013 г. за „пренос на

електрическа енергия”. Дейността по пренос на електрическа енергия е дефинирана в чл.86 от Раздел III на Глава IX от Закона за енергетиката и включва изброените в чл.86, ал.3 дейности, както и разширението, реконструкцията и модернизацията на преносната мрежа, единното управление на електроенергийната система и надеждното функциониране на електропреносната мрежа, предоставянето и управлението на достъпа и други, съгласно чл.87, ал.2 от ЗЕ. Администрирането на пазара на балансираща енергия не се включва в лицензионната дейност.

Следователно годишните разходи за дейността на [фирма] са с различен произход, като преките от тях следва да се отнасят към съответната услуга, а общите/непреки и условно-постоянните разходи да се разпределят на избрана база.

Разходите на [фирма] за лицензионната дейност – за технологични разходи по преноса, за студен резерв и допълнителни услуги и условно-постоянни разходи се разпределят между утвърждаваните цени за пренос и за достъп, по следния начин:

- ☐ цена за пренос през електропреносната мрежа – технологични разходи по преноса и дял от условно-постоянните разходи,
- ☐ цена за достъп за потребители – разходи за студен резерв, разходи за резерв за допълнителни услуги и дял от условно-постоянните разходи,
- ☐ цена за достъп за производители от слънчева и вятърна енергия – разходи за резерв за допълнителни услуги.

Цените на балансиращата енергия се образуват съгласно приета от КЕВР Методика за определяне на цени на балансираща енергия, обн. ДВ. бр.66 от 26.07.2013 г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 09.05.2014 г.. Цените на балансиращата енергия най-общо включват реална енергия, а не мощност, каквато представляват цените за резерв – студен и резерв за услуги. В цените на балансиращата енергия, чрез коефициент, се включват разходите на [фирма] за администриране на пазара на балансираща енергия.

Изложеното показва, че в дейността си [фирма] има различни по характер разходи, които се включват според тяхната относимост в утвърждаваните цени и в цените за балансираща енергия.

В чл.6 от Указанията, разработени и приети от КЕВР към отменената Наредба за регулиране на цените на електрическата енергия от 2004 г., е предвидено представянето на следните справки с информация по утвърдени от Комисията образци:

- ☐ Справка № 1 – Договорена разполагаемост с производители на електрическа енергия за студен резерв и резерв за услуги;
- ☐ Справка № 2 – Условно-постоянни разходи;
- ☐ Справка № 3 – Регулаторна база на активите;
- ☐ Справка № 4 – Капиталова структура и данъчни задължения;
- ☐ Справка № 5 – Цена за достъп;

Към преписката по приемане на Решение № Ц-27 / 31.07.2015 г. е налична информация във вида, въведен в Указания за образуване на цената за достъп до електропреносната мрежа и цената за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа при прилагане на метод на регулиране „норма на възвръщаемост”, приети с протоколно решение на ДКЕВР № 15/09.02.2012 г., по отношение на утвърдената по т.IV.1 цена за достъп до електропреносната мрежа. Информацията е приложена към Заявлението на [фирма] за

утвърждаване на цена за достъп и цена за пренос – вх. № Е-13-41-15 от 31.03.2015 г., като са попълнени Справки № 1 ч № 5 по формата от електронния модел към Указанията.

По отношение на заявената цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, утвърдена по т.IV.5 от Решение № Ц-27, [фирма] не е представило информация и справки, във вида предвиден по чл.6 от Указанията. Параметрите на заявената цена са включени в „Предложението” към заявлението за утвърждаване на цена – вх. № Е-13-41-16 от 31.03.2015 г.

Чл.10 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. въвежда изисквания по отношение на разходите, които са допустими за включване в регулираните цени, и тяхната икономическа обоснованост, изискването на представяне на подробни писмени обосновки от енергийните предприятия и база/критерии при утвърждаването на прогнозен размер на разходите от страна на регулатора.

Към заявлението за утвърждаване на цена за достъп до и пренос през електропреносната мрежа [фирма] е представило подробна писмена обосновка „Предложение” за стойностите и начина на прогнозиране на разходите и останалите ценообразуващи елементи, приложена е също отчетна и прогнозна информация, годишен финансов отчет и справки.

Към заявлението за утвърждаване на цена за достъп за производители от слънчева и вятърна енергия, приложено по делото, обосновката на Дружеството също е представена в „Предложение”, съдържащо аргументи и числови данни. Към заявлението не са приложени други документи.

Следва да се има предвид, че Комисията разполага също с периодично предоставяната ѝ информация, каквото задължение имат всички енергийни предприятия.

Чл.10 от Наредба № 1 не се отнася за утвърждаваните цени, които следва да включват освен икономически обосновани разходи, също и икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала, съгласно чл.31, т.4 от ЗЕ. Цената за достъп до електропреносната мрежа се образува, съгласно чл.27 от НРЦЕЕ, и нейните елементи са утвърдените необходими годишни приходи и прогнозното количество електрическа енергия, доставено за продажба за съответния период. Изискванията за икономическата обоснованост на втория елемент от необходимите приходи – възвръщаемостта на капитала, са въведени в следващите разпоредби от Наредбата- чл.13 – чл.14 от НРЦЕЕ.

Предмет на Решение № Ц-27/31.07.2015 г. са разходите за допълнителен резерв за регулаторния период от 01.07.2015 г., на който период 2014 г. се явява базисна за целите на прогнозирането, т.е. разходите за 2014 г. са отчетни, а не предвидени.

Съгласно представената допълнителна информация от [фирма], Дружеството е извършило разходи за закупуването на разполагаемост за допълнителни услуги за 2014 г. в размер на 16`763 хил. лв.

В цените за достъп за потребители и за производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, утвърдени с Решение № Ц-27 / 31.07.2015 г., са включени разходи за допълнителен резерв за периода 01.08.2015 – 30.06.2016 г. на обща стойност 26`280 хил. лв.

Преценката на КЕВР се базира на цялата информация, с която Комисията

разполага, не само от конкретните заявления на енергийните дружества за утвърждаване на цени, а и на периодичната информация, която получава, и текущото наблюдение, което извършва, извън регулаторните прегледи.

Не е посочено конкретно в Решение № Ц-27 / 31.07.2015 г., на каква база КЕВР е извършила преценката и ползвани ли са при прогнозата и ако да – данни за кои отчетни периоди (базисната 2014 г. или предходния регулаторен/ценови период). Аргументите на КЕВР са изложени на стр.40 от Решение № Ц-27 / 31.07.2015 г.

След анализ на публикуваните правила и разпоредби за образуване на цени вещото лице установи, че няма разработена отделна методика за определяне на цена за достъп, в т.ч. и за цена за достъп върху произведена електрическа енергия. Изисквания, относими към образуването на цена за достъп до електропреносната мрежа, се съдържат само в Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

Включената в утвърдената цена Възвръщаемост на капитала на стойност 36 хил. лв., е изчислена като произведение на Регулаторната база на активите (РБА) и одобрената средно-претеглена норма на възвръщаемост на капитала (НВ) и изчислението съответства на относимата част от формулата по чл.9, ал.1 от Наредба № 1, а именно:

Възвръщаемост = (РБА * НВ) Възвръщаемост = 1`095 хил. лв. * 3,33% Възвръщаемост = 36 хил. лв.

Регулаторната база на активите е изчислена по формулата на чл. 13, ал.1 от НРЦЕЕ като сума от признатата стойност на активите без финансирани, при елиминиране на начислените амортизации, и добавяне на необходимия оборотен капитал и инвестиции, като в конкретния случай е формирана само от необходим оборотен капитал, тъй като останалите елементи са с нулеви стойности:

$$РБА = А - Ф - АМ + ОК + И$$

$$РБА = 0 - 0 - 0 + 1`095 + 0 = 1`095 \text{ хил. лв.}$$

Необходимият оборотен капитал (ОК) е определен като 1/8 от одобрените парични разходи, съгласно чл.13, ал.8 от Наредба № 1 от 2013 г.

Паричните разходи се формират само от Разходите за допълнителен резерв – 8`760 хил. лв., тъй като „Разходите за компенсиране“ не са парични за разглеждания период – това са извършени разходи през предходни периоди, които не са били възстановени на оператора.

$$Н. = \text{Паричните разходи} * 1/8$$

$$Н. = 8`760 \text{ хил. лв.} * 1/8$$

$$Н. = 1`095 \text{ хил. лв.}$$

Средно-претеглената норма на възвръщаемост от 3,33% преди данъчно облагане е изчислена чрез нормата на възвръщаемост на собствения капитал (НВСК) от 3,0% след данъчно облагане, тъй като няма привлечен капитал и е равна по размер на одобрената и включена в цената за достъп, утвърдена по т.IV.1.

На база изложеното вещото лице счита, че възвръщаемостта на капитала е изчислена в съответствие с относимите формули и изисквания по Наредба № 1 от 2013 г., а именно по чл.9, ал.1, чл.13, ал.1, чл.13, ал.8 и чл.14, ал.2 от НРЦЕЕ.

Указанията от 2012 г. не въвеждат различни от посочените по-горе формули и

изисквания от Наредбата.

Що се отнася до елементът Еп по чл.39 от същите Указания – това е сумарна консумирана почасова мощност, МВтч, а именно количеството продадена електрическа енергия на територията на страната и за износ, участващо във формулата за изчисляване на единичната цена за достъп за потребители на електрическа енергия.

Видно от изложеното по-горе, елементът Еп е неотносим към изчисляването на възвръщаемостта на капитала, чрез него може да се изчисли възвръщаемостта на капитала на единица, която се включва в утвърдената цена за потребители.

Приходи от реактивна енергия са били включени при образуването на утвърдената с Решение № Ц-6 / 13.03.2014 г. цена за достъп за производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия.

Приходи от реактивна енергия не са включени в утвърдената с Решение № Ц-27 / 31.07.2015 г., т.IV.5, цена за достъп до електропреносната мрежа за производители. Приходи от реактивна енергия са включени в утвърдената на [фирма] цена за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа.

От анализа на допълнително предоставената информация се установява, че разходите за допълнителен резерв не могат да бъдат разграничени между производителите и потребителите, тъй като се следи салдото на системата, а не произхода на недостигащата енергия.

Разходите за допълнителен резерв се увеличават поради наличието на зависимите от метеорологичните условия производствени мощности, във връзка с по-честите спирания и пускания и активиране на резервни мощности. Не може да се идентифицира обаче недостига по източници, тъй като операторът следи и трябва да активира резерв за салдото недостигаща енергия, като не се отчитат отклоненията на всеки участник в електроенергийната система.

По тази причина е аргументирано разходите за допълнителен резерв да бъдат разпределени между потребителите и производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, като втората група поеме част от разходите, които причинява, и КЕВР е извършила такава преценка чрез включването на 2/3 от разходите за допълнителен резерв, необходим на [фирма], в цената за достъп за потребителите, и 1/3 от разходите за допълнителен резерв в цената за достъп на производители от слънчева и вятърна енергия.

Съдът кредитира заключението на вещото лице като компетентно изготвено, незаинтересовано и обективно.

От допълнителното заключение на СИЕ с вещо лице В. П., прието в с.з. на 28.02.2017г се установява, че в допълнителното заявление на Е. се твърди, че Е. е извършило разходи за осигуряване на допълнителен резерв за регулиране в размер на 51`786`210 лв., които са „свързани с производството на електрическа енергия от Ф. и ВяЕЦ” като се обобщават точни данни, както следва:

- 1 362 720 МВтч за периода от месец 09.2012 г. до м.08.2013 г.; и
- 489 600 МВтч за периода от м.08.2013 г. до м.04.2015 г.

В писмо изх. № П.-1851/6/21.05.2015 г. [фирма] е информирало КЕВР, че за периода м.09.2012 г. ч м.04.2014 г., има извършени разходи за допълнителен резерв за първично регулиране, свързани с производството на електрическа енергия от Ф. и ВЯЕЦ, в размер на 51`786,21 хил. лв., като само част от тях са били възстановени.

След справка със служители на [фирма] и анализ на данните, вещото лице установи, че разходите за осигуряване на допълнителен резерв от 51`786,21 хил. лв. са изчислени в първата таблица от писмото и включват:

□ закупена разполагаемост за периода м.09.2012 г. – м.07.2013 г. – 11 месеца

□ 8016 часа x 170 М./час = 1 362 720 МВтч по средна цена за закупуването им 34,41 лв./МВтч = 46`890,21 хил. лв.,

□ закупена разполагаемост през периода м.08.2013 г. – м.04.2015 г. – 2880 часа x 170 М./час = 489 600 МВтч по цена 10,00 лв./МВтч = 4`896 хил. лв.,
ОБЩО: 51`786,21 хил. лв.

За втория период включените часове разполагаемост се отнасят само за 4 месеца, не за целия посочен в таблицата период.

Няма конкретна методика, която да е използвана за изчисляването на разходите за разполагаемост. Параметрите на изчислението на тези разходи са количеството и единичната цена за закупуването на разполагаемостта.

Не са приложени първични документи, извлечения от счетоводни регистри и/или справки, към писмо изх. № П.-1851/6/21.05.2015 г., както и към административната преписка по издаване на Решение № Ц-27, относно извършването на тези разходи и техните количествени и стойностни параметри.

Не са представени по преписката документи относно заявените извършени разходи за допълнителен резерв, свързан с производството на електрическа енергия от Ф. и ВЯЕЦ, за периода м.09.2012 г. ч м.04.2014 г.

Разходите за закупен резерв за първично и вторично регулиране по периоди са дадени в следващата таблица:

Таблица № 1

Разходи за резерв за първично и вторично регулиране по периоди

1	За периода	01.07.2011	г.	-	30.06.2012	г.
лева	141 892 497					
2	За периода	01.07.2012	г.	-	30.06.2013	г.
лева	117 077 945					
3	За периода	01.07.2013	г.	-	30.06.2014	г.
лева	52 103 758					
4	За периода	01.07.2014	г.	-	31.07.2015	г.
лева	29 658 888					
5.1	За периода	01.08.2015	г.	-	30.06.2016	г.
лева	21 343 230					
А. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 30.06.2016 г.						лева
362 076 318						
5.2	За периода	01.08.2015	г.	-	31.07.2016	г.
лева	23 341 360					

Б. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 31.07.2016 г. лева
364 074 448

З а б е л е ж к а : Разходите за последния период са дадени в два варианта, по причина че регулаторният период е от 01.08.2015 г. до 30.06.2016 г. До дата 30.07.2016 г. няма промяна, тъй като фактурите за закупен резерв през м.Ю. са издадени с дата 31.07.2016 г. и в тази връзка е включена информация и за периода до 31.07.2016 г.

В счетоводните регистри на [фирма] разходите за закупен допълнителен резерв се записват по една обща счетоводна сметка, по причина, че количествата допълнителен резерв за първично и вторично регулиране се отнасят за цялата електроенергийна система и няма счетоводни записвания на конкретни фактури за резерв, които да могат да бъдат отделени от общите разходи за резерв, като относими конкретно към производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия.

Приходите от цена за достъп за потребители са следните:

Таблица № 2

Приходи от цена за достъп за потребители по периоди

1	За периода	01.07.2011 г.	-	30.06.2012 г.
лева	284 992 350			
2	За периода	01.07.2012 г.	-	30.06.2013 г.
лева	229 350 015			
3	За периода	01.07.2013 г.	-	30.06.2014 г.
лева	119 415 171			
4	За периода	01.07.2014 г.	-	31.07.2015 г.
лева	64 048 742			
5.1	За периода	01.08.2015 г.	-	30.06.2016 г.
лева	42 357 323			

А. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 30.06.2016 г. лева
740 163 602

5.2	За периода	01.08.2015 г.	-	30.07.2016 г.
лева	42 911 843			
5.3	За периода	01.08.2015 г.	-	31.07.2016 г.
лева	46 040 787			

Б. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 31.07.2016 г. лева
743 847 066

З а б е л е ж к а : Приходите от цена за достъп за потребители за м.Ю..2016 г. са дадени до 30.07.2016 г. отделно, тъй като малка част от приходите са по фактури до тази дата, а по-голямата част са по фактури с дата 31.07.2016 г. Начислените приходи от цена за достъп за производители на електрическа енергия по периоди, са дадени в следващата таблица:

Т а б л и ц а № 3

Приходи от цена за достъп за производители по периоди

1	За периода	01.07.2011 г.	-	30.06.2012 г.
лева				
2	За периода	01.07.2012 г.	-	30.06.2013 г.
лева	44 677 518			

3	За периода	01.07.2013	г.	-	30.06.2014	г.
лева	30 730 747					
4	За периода	01.07.2014	г.	-	31.07.2015	г.
лева	7 388 189					
5.1	За периода	01.08.2015	г.	-	30.06.2016	г.
лева	18 759 390					
А. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 30.06.2016 г.						лева
101 555 844						
5.2	За периода	01.08.2015	г.	-	31.07.2016	г.
лева	20 384 012					
Б. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 31.07.2016 г.						лева
103 180 466						

З а б е л е ж к а : Първите приходи от цена за достъп за производители са от 30.09.2012 г. и попадат във втория от разглежданите периоди. Преди тази дата няма начислени приходи от цена за достъп за производители. Разликата в порядъка между приходите на редове 2 и 3 и на редове 4 и 5 се дължи на: 1.) през периода м.09.2012 г. – м.03.2014 г. начислените приходи са по временните цени по Решение № Ц-33/2012 г., които временни цени са значително по-високи от утвърдената цена за достъп с Решение Ц-6/2014 г.; 2.) през периодите 01.07.2014 г. – 31.07.2015 г. и 01.08.2015 г. – 30.06.2016 г. има сторнирани приходи, касаещи предходни периоди, във връзка с поетапната съдебна отмяна на Решение № Ц-33/2012 г.

От предоставеното извлечение от системата за счетоводно отчитане, включващо издадените фактури за реактивна енергия към производители на електрическа енергия от фотоволтаични и вятърни електрически централи, се установява, че общият размер на приходите от реактивна енергия от тези производители, за периода на действие на Решение № Ц-27 / 31.07.2015 г. е: 1`125`857,27 лева

Общата стойност на всички приходи от реактивна енергия, за периода 01.08.2015 г. – 30.06.2016 г., е:

23`005`090,81 лева

Видовете резерв, които операторът на електропреносната мрежа закупува представляват допълнителни услуги и са посочени в чл.94 от Правилата за управление на електроенергийната система и те са:

- ☐ резерв за първично регулиране на честотата,
- ☐ резерв за вторично регулиране на честотата и обменните мощности,
- ☐ бърз третичен резерв за регулиране на мощността,
- ☐ студен резерв (бавен третичен резерв).

Включеният „допълнителен резерв” в цената за достъп за производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, е резерв за вторично регулиране и е наречен „допълнителен” тъй като е резерв / разполагаемост за допълнителни услуги и е в допълнение към количеството от 200 М./час разполагаемост за допълнителни услуги, включено в цената за достъп за потребители.

В [фирма] се отчитат счетоводно отделно две групи резерв:

- ☐ разходи за студен резерв (по сметка 600 03), и

□ разходи за резерв за допълнителни услуги (допълнителен резерв) (по сметка 600 04).

Разходите за студен резерв се включват изцяло в цената за достъп за потребители, а разходите за допълнителен резерв (разполагаемост за допълнителни услуги) се включват частично в цената за достъп за потребители (200 М./ч) и частично в цената за достъп за производители (100 М./ч).

В съответствие с изложеното при отговора на предходната задача, [фирма] отчита отделно разходи за закупен студен резерв и разходи за резерв за услуги, отчетените разходи за които са дадени в таблици № 4 и № 5 по-долу.

Разходите за располагаемост за студен резерв имат следните стойности по данни от счетоводните регистри:

Т а б л и ц а № 4

1	За периода	01.07.2011	г.	-	30.06.2012	г.
лева	105 692 111					
2	За периода	01.07.2012	г.	-	30.06.2013	г.
лева	249 634 149					
3	За периода	01.07.2013	г.	-	30.06.2014	г.
лева	51 776 244					
4	За периода	01.07.2014	г.	-	31.07.2015	г.
лева	41 927 948					
5.1	За периода	01.08.2015	г.	-	30.06.2016	г.
лева	35 539 262					
А. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 30.06.2016 г.						лева
484 569 713						
5.2	За периода	01.08.2015	г.	-	31.07.2016	г.
лева	38 775 453					
Б. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 31.07.2016 г.						лева
487 805 904						

Отчетените разходи за располагаем резерв за допълнителни услуги са в следните размери:

Т а б л и ц а № 5

Разходи за резерв за първично и вторично регулиране по периоди

1	За периода	01.07.2011	г.	-	30.06.2012	г.
лева	141 892 497					
2	За периода	01.07.2012	г.	-	30.06.2013	г.
лева	117 077 945					
3	За периода	01.07.2013	г.	-	30.06.2014	г.
лева	52 103 758					
4	За периода	01.07.2014	г.	-	31.07.2015	г.
лева	29 658 888					
5.1	За периода	01.08.2015	г.	-	30.06.2016	г.
лева	21 343 230					
А. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 30.06.2016 г.						лева
362 076 318						
5.2	За периода	01.08.2015	г.	-	31.07.2016	г.
лева	23 341 360					

Б. ОБЩО за периода 01.07.2011 г. - 31.07.2016 г. лева
364 074 448

До стартирането на балансиращия пазар, който се администрира от [фирма], т.е. до 01.05.2014 г., електрическата енергия от активиран студен резерв се е изкупувала от обществения доставчик [фирма] и [фирма] не разполага с информация за конкретните договорености като разходи и единични цени. Същото се отнася и за активирания резерв за допълнителни услуги. На база анализ на предоставената от [фирма] информация за периода след 01.05.2014 г., разходите за активиран студен резерв по периоди, са следните:

Таблица № 6

Разходи за активиран студен резерв по периоди

1	За периода	01.07.2011	г.	-	30.06.2012	г.
лева						
2	За периода	01.07.2012	г.	-	30.06.2013	г.
лева						
3	За периода	01.07.2013	г.	-	30.06.2014	г.
лева						
4	За периода	01.07.2014	г.	-	31.07.2015	г.
лева	9 389 252					
5	За периода	01.08.2015	г.	-	30.06.2016	г.
лева	15 027 138					

Разходите за активиран резерв за първично и вторично регулиране са дадени в таблица № 7:

Таблица № 7

Разходи за активиран резерв за първично и вторично регулиране по периоди

1	За периода	01.07.2011	г.	-	30.06.2012	г.
лева						
2	За периода	01.07.2012	г.	-	30.06.2013	г.
лева						
3	За периода	01.07.2013	г.	-	30.06.2014	г.
лева						
4	За периода	01.07.2014	г.	-	31.07.2015	г.
лева	111 037 820					
5	За периода	01.08.2015	г.	-	30.06.2016	г.
лева	111 402 478					

Следва да се има предвид, че разходите за активиран студен резерв и резерв за допълнителни услуги се остойностяват по цена за енергия, която е значително по-висока от цената за разполагаемост.

Видно от отговора на задача № 4. по-горе, в [фирма] се води отделна отчетност за разходите за студен резерв и разходите за резерв за услуги (допълнителен резерв), които се записват по различни счетоводни сметки. Други видове резерв не се отчитат отделно. В сметката за разходи за допълнителен резерв се отчитат разходите за резерв за първично, вторично и третично регулиране.

Със заявлението си за утвърждаване на цена за достъп за производители и представената допълнителна информация на КЕВР ,

[фирма] не е заявявало разходи за компенсиране, а е заявило прогнозни разходи за закупуване на допълнителен резерв за вторично регулиране. Заявените прогнозни разходи са изчислени от оператора на база инсталираните мощности във фотоволтаични и вятърни електрически централи и са формирани от 170 М./час резерв за вторично регулиране по средна цена 32,90 лв./МВтч и разходи за заплащане на термичните централи за пълноценно участие в първично и вторично регулиране, регулиране на напреженията и „цикли палене – гасене”.

В съответствие с изложеното по-горе в отговор на задача № 5.1, към преписката по приемане на Решение № Ц-6/2014 г., [фирма] няма заявени разходи за компенсиране от предходни периоди.

Няма заявени разходи за компенсиране за периода м.09.2012 г. ч м.03.2014 г. или за друг период в преписката по издаване на Решение № Ц-6 / 13.03.2014 г.

След анализ на административната преписка вещото лице установи, че в утвърдената с Решение № Ц-6 / 13.03.2014 г. цена за достъп за производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, Комисията за енергийно и водно регулиране е одобрила прогнозни разходи за 170 М./час допълнителен резерв на стойност 14`892 хил. лв. при одобрена цена за закупуването му от 10,00 лв./МВтч. Разходите са намалени с приходи от реактивна енергия в размер на 9`237 хил. лв. и е включена възвръщаемост на капитала на стойност 386 хил. лв.

Разходите за резерв, одобрени от КЕВР с Решение № Ц-6 / 2014 г., се отнасят за периода след приемане на решението – след 13.03.2014 г., и са изчислени на годишна база, относими са за период от 1 година (12 месеца).

Съдът кредитира заключението на вещото лице като обективно изготвено и съответстващо на събраните по делото доказателства и неоспорено от страните.

От правна страна съдът намира следното:

Атакуваното решение е издадено от компетентен орган, на когото са възложени функции по регулиране на дейностите в енергетиката – чл. 10 ЗЕ, а с чл. 21, т. 8 на КЕВР е предоставено правомощието да осъществява регулирането на цените в случаите, предвидени в ЗЕ, както и да определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. В раздела за ценовото регулиране законодателят е посочил, че на регулиране от Комисията подлежат цените за достъп и/или за пренос през електропреносната и електроразпределителните мрежи (чл. 30, ал. 1, т. 10 и т. 13 ЗЕ).

Дружеството-жалбоподател е производител на електрическа енергия по смисъла на пар. 1, т. 46 от ДР на ЗЕ.

С изменението на ЗЕ (обн. в ДВ, бр. 54 от 2012 г. в сила от 17.07.2012 г.) в чл. 84, ал. 2 ЗЕ е предвидено, че производителите на електрическа енергия са длъжни да сключат договори за достъп с оператора на електропреносната мрежа и/или с оператора на електроразпределителна мрежа, в които се уреждат правата и задълженията на страните във връзка с диспечирането, предоставянето на студен резерв и допълнителни услуги. Легално определение на понятието „достъп“ се съдържа в § 1, т. 15 от ДР на закона,

според което това е правото за използване на преносната мрежа и/или разпределителните мрежи за пренос на електрическа енергия или природен газ срещу заплащане на цена. От изложеното следва, че се касае за сделка с предмет достъп до електропреносната мрежа на производител на електрическа енергия от ВИ, който ползва преференциални цени. Тълкуването на разпоредбата на чл. 84, ал. 2 от ЗЕ във връзка с § 197 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. в ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., доп., бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) води до извод, че законодателят е предвидил условията за достъп да се уреждат с договор между оператора на електроразпределителната или електропреносната мрежа и производителя на електрическа енергия. В този договор следва да се уредят правата и задълженията на страните във връзка с диспечирането, предоставянето на студен резерв и допълнителни услуги. Този договор е задължително условие за изпълнение на договорите за продажба на електрическа енергия /чл. 82, ал. 3 ЗЕ/. В § 197, ал. 2 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката /обн., ДВ, бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г./ е предвидено специално правомощие на Комисията да определи подлежащата на регулиране цена за достъп, като част от условията за достъп до сключването на договор и то по отношение на неключили в определения от закона срок договор производители на електрическа енергия. Именно такива договори е сключил и жалбоподателя, които отговарят на легалните дефиниции, посочени по горе.

Във връзка с процесните разпоредби са приети Решение Ц-33/2012 г. за определяне на временни цени за достъп – отменено от ВАС и решение Ц-6/13.03.2014 г., срещу което на съда е служебно известно, че са налице множество висящи производства в АССГ, както и във ВАС по касационни жалби.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ КЕВР осъществява регулиране на цените в предвидените в ЗЕ случаи. По отношение на процесните цени за достъп такова регулиране е предвидено изрично с разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 10 и т. 13 ЗЕ и в действащите подзаконовни нормативни актове – ПТЕЕ и Наредба № 1/2013 г. за регулиране на цените на електрическа енергия. Основните принципи на ценово регулиране са заложи в ЗЕ, а методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване или определяне и изменение, редът за предоставяне на информация са регламентирани в цитираната Наредба № 1/2013 г.

Атакуваното решение е постановено в съответствие с административно производствените правила, в частност – с реда, предвиден в цитираните нормативни актове. От дружествата, в частност Е. ЕАД, са постъпили заявления, назначена е работна група със заповед на Председателя на КЕВР, същата е изготвила доклад, приет на заседание на Комисията. Спазени са изискванията на чл. 45 и чл. 46 от Наредба № 1/2013 г., видно от изложеното във фактическата част на настоящото решение досежно приемането на доклад на закрито заседание и обсъждането му в открито заседание. В съответствие с чл. 14 от ЗЕ е проведено обществено обсъждане, като информацията, включително докладът и проектът на решение са обявени на

интернет страницата на КЕВР, достъпна до всички лица, а Комисията е изпратила и индивидуални писма до заинтересуваните организации. По този начин е спазено изискването на чл. 26 от АПК. В ЗЕ липсва задължение за изпращане на индивидуални покани до всички производители на ел. енергия, поради което в съответствие с чл. 26, ал. 2 вр. чл. 61, ал. 3 от АПК и с чл. 25, ал. 3 от ЗЕ и чл. 38, ал. 3 от Правилника за дейността на КЕВР и нейната администрация същите са били надлежно уведомени. В този ред на мисли доводите изтъкнати от страна на жалбоподателя за допуснато съществено нарушение на процесуалните правила са неоснователни. Според настоящият състав не е допуснато и нарушение на чл. 36а ал. 1 от ЗЕ. Изискването за обществено оповестяване се отнася до обществения доставчик на електрическа енергия и крайните снабдители с електрическа енергия съгласно чл. 44 от Наредба № 1/2013г за регулиране на цените на електрическата енергия. В случая оспореното решение в обжалваната точка е иницирано от Е. ЕАД, който не е нито обществен доставчик, нито краен снабдител, поради което и за съдържанието на неговото заявление важат изискванията на чл. 41 ал. 2 от Наредба № 1/2013г.

Становищата на заинтересованите страни са обсъдени изрично в решението на КЕВР – стр. 6 и сл. от същото, а конкретни мотиви по отношение на атакуваните цени са изложени на стр. 37 до 41 от същото. Мотивите са подробни и изцяло обосновават решението на административния орган. Посочени са правните и фактически основания за издаване на административния акт, а в оспорената част подробно са изложени съображенията, поради които цената за достъп е определена на 7,14 лева за разлика от предложената с приетия доклад от 5,41 лева. Обсъдени са и мотивите защо не следва да се приема предложението на Е. ЕАД от 22.05.2015г за увеличение на цената на достъп до 11,66лв. Ето защо изцяло неоснователен се явява доводът на жалбоподателя, че решението не съдържа мотиви и цените са определени произволно.

Със заявлението за утвърждаване на цени на електрическа енергия от 31.03.2015 г. Е. ЕАД е предложило утвърждаване на цена за достъп от 5,59 лева/МВтч на производители на ел. енергия от ВИ, която се изкупува по преференциални цени. Предлаганата увеличена цена за достъп спрямо утвърдената с решение Ц-6 от 13.03.2014 г. от 2,45 лева/МВтч е в резултат на по-високите прогнозни количества ел. енергия, произведена от Ф. и ВЯЕЦ за периода от 01.07.2015 г. до 30.06.2015 г., както и на очакваното значително намаление на приходите от реактивна енергия за регулаторния период поради влезлите в сила от 01.02.2015 г. изменения на чл. 7 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия /Наредба №1/2013 г./. С допълнение към Заявлението за утвърждаване на цени е посочен размерът на разходите за осигуряване на допълнителен резерв за регулиране, свързан с производството на ел. енергия от Ф. и ВЯЕЦ в размер на 51 786,21 хил. лева и приходи от цената за достъп съгл. решение № Ц-6/13.03.2014 г. и Решение № КМ-1/13.03.2014 г. 3. сочи, че реалният размер на предложената за утвърждаване цена от 01.07.2015 г. е 17,73 лева/МВтч предвид размера на некомпенсираните разходи от 34 531,66 хил. лв. и при отчитане на прогнозното производство на ел. енергия от Ф. и ВЯЕЦ за

процесния регулаторен период. Претендира извършване на поетапно компенсиране.

В изготвения на 27.05.2015 г. доклад, приет на закрито заседание на КЕВР на 28.05.2015 г., работната група е предложила цена за достъп от 5,41 лева/МВтч при необходими годишни приходи от 15 388 хил. лева, а нормата на възвращаемост е намалена от 6,83% /предложена от Е. ЕАД съгл. утвърдената норма на възвращаемост с Решение Ц-6/2014 и Ц-25/2013 г./ на 3,33%. Посочената норма на възвращаемост е използвана и при определяне на другите цени на Е. ЕАД с процесното решение, които не са предмет на настоящото дело. Срещу така предложената цена от 5,41 лева/МВтч Е. ЕАД е възразило. Възражението, както и възраженията на заинтересованите страни срещу процесната цена за достъп до мрежата на производители на ел. енергия от ВИ, са обсъдени подробно в атакуваното решение № Ц-27 /стр. 37 и сл. от самото решение/. КЕВР е намерила за основателно поисканото компенсиране на извършените допълнителни разходи в периода м. септември 2012 г.-м. април 2015 г. на стойност 51 786 хил. лева. КЕВР е посочила каква част от реално извършените разходи за допълнителна разполагаемост са компенсирани чрез приходите по решение № КМ-1 от 13.03.2014 г., Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. и приходите от реактивна енергия за поевтиняване на цената за достъп на обща стойност от 17 255 хил. лева. КЕВР приема, че размерът на некомпенсираните разходи за разполагаемост на Е. ЕАД са в размер на 34 531 хил. лева, но счита, че данните за периода 09.2012-04.2015 г. сочат, че Е. ЕАД не е купувало средно за отчетния период по 170 М. допълнителна разполагаемост за всеки час, поради което КЕВР приема за икономически обосновано да бъде включен разход от 100 М. на час допълнителен резерв. КЕВР приема, че е налице необходимост от поетапно компенсиране на направените разходи за допълнителна разполагаемост, което следва да бъде извършено в рамките на три регулаторни периода. Представена е таблица / стр.40 от решението /, в която са посочени конкретните показатели, които КЕВР приема за процесния ценови период – 8760 хил. лева разходи за осигуряване на допълнителен резерв /в съответствие с признатите разходи от 100 М. за час при 8760 годишни часа, каквато е продължителността на регулаторния период/, разходи за компенсация от 11 510 хил. лв. /възлизаци на една трета от направените разходи за разполагаемост на Е. ЕАД в общ размер на 34 531 хил. лв. в съответствие с приетото в атакуваното решение същите да бъдат компенсирани в 3 регулаторни периода/, възвращаемост – 36 хил. лв., произтичащи от намалената норма на възвращаемост на 3,33%, приета и при изчисляването на другите цени на Е. ЕАД с процесното решение. Необходимите приходи са изчислени от КЕВР в съответствие с утвърдените необходими разходи по т. 1. и т. 2 от таблицата /стр.40 от решението/ и нормата на възвращаемост, като КЕВР е отчела и прогнозните количества ел. енергия, която ще бъде произведена от производители от ВИ. Изложени са аргументи и по отношение на невключването в процесната цена на приходите от реактивна енергия. В тази насока изводите на експерта по допуснатата СИЕ напълно съвпадат с мотивите на административния орган при приемането на оспорения акт, както по отношение на критериите, залегнали като параметри в

съответните формули за изчисление на цената за достъп, така и досежно разходите и техният обем, които се покриват с процесната цена за достъп. Липсата на документи се аргументира с предложената прогнозна цена, която се образува на база очаквани стойности на икономически и технически параметри и при определянето ѝ от страна на КЕВР, в случаите когато преценката не се базира на отчетни данни, не е необходимо представянето на документи с отчетни стойности

С оглед обстоятелството, че процесната цена за достъп за първи път е регулирана с решение Ц-6/13.03.2014 г. /Решение Ц-33/2012 г. регламентира временна цена съгл. чл. 32, ал. 4 от ЗЕ и е отменено от ВАС/, както и предвид спецификата на регулираната цена, съдът намира, че приложение намират разпоредбите на чл. 27, ал. 2 от Наредба 1/2013 г., която се явява специална спрямо нормата на чл. 41 от същата Наредба/в тази насока неотнормирани са доводите на жалбоподателите за прилагане на Указанията за образуване на цената за достъп до електропреносната мрежа и цената за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа при прилагане на метод на регулиране „ норма на възвръщаемост” ,приети от ДКЕВР с протоколно решение № 15/09.02.2012г, които с оглед на новата нормативна уредба би следвало мълчаливо да са изгубили своето значение/. В този смисъл и изискването за представяне на информация относно предходния 12-месечен базисен период следва да се тълкува в съответствие с характера на регулираната цена и като се отчете обстоятелството, че същата не е била предмет на регулиране с предходни решения на КЕВР в сектор Електроенергетика, които се постановяват всяка година /какви то са например решение Ц-17 от 28.06.2012, решение Ц-25 от 29.07.2013, решение Ц-12 от 30.06.2014 г./, като по този начин меродавни във връзка с тези решения се явяват единствено отчетените през предходната година стойности. Случаят с процесната цена за достъп е различен. Същата е определена в съответствие с нововъведените изисквания на чл. 84, ал. 2 ЗЕ и пар. 197 от ПЗР на ЗЕ, обн. в ДВ, бр. 54/2012 г. и за първи път е регулирана с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. Същата следва да отговаря на изискванията на чл. 31 от ЗЕ, поради което и с цел постигане именно на обективност и съответствие на цената с фактическото положение са отчетени стойностите, считано от датата на възникване на законовото задължение на дружествата да сключват договори за достъп. Съдът намира, че цената е определена съгл. чл. 31, т. 1 от ЗЕ по прозрачен начин, а съобразно т. 2 на същата разпоредба с нея са възстановени икономически обоснованите разходи на Е. ЕАД, извършени във връзка с достъпа до мрежата на производителите на ел. енергия от ВИ.

Предвид изложеното законосъобразно цената е определена като са отчетени направените допълнителни разходи за резерв – закупена разполагаемост за периода м. 07.2012 – м. април 2015 г. в размер общо на 51 786,221 лева и е изчислено, че за този период от 32 месеца /от м. 01.2014 до 07.2014 г. Е. не е закупувало разполагаемост поради липсата на средства/ при 8760 часа/годишно следва да бъдат включени за процесния ценови период разходи отразяващи 100 М. допълнителен резерв.

Именно натрупаният при оператора на преносната мрежа дефицит, причина за който е закупената разполагаемост до м. април 2015 г., както и

некоригирането на необходимите приходи с приходите от реактивна енергия в съответствие с изменението на чл. 7 от Наредба № 1/2013 г., са двата фактора, които водят до съществената разлика между цената, определена с решение № Ц-6 и цената – предмет на процесното решение № Ц-27.

Извършеното с атакуваното решение на КЕВР компенсиране на направените разходи за допълнителна разполагаемост е законосъобразно по гореизложените съображения и предвид спецификата на процесната цена за достъп, съгл. измененията на ЗЕ, обн. в ДВ, бр. 54/2012 г. и е в съответствие с чл. 12 от ПТЕЕ, съгл. който предмет на договорите по чл. 11, т. 1 е предоставянето на услугата "достъп до електропреносната мрежа" и на системни услуги. Съгл. чл. 62, ал. 4 от Правилата за управление на електроенергийната система /ПУЕС/ ползването на преносната система се основава на договор за достъп (право на ползване на преносната мрежа, предоставяне на допълнителни услуги и ползване на системни услуги), сключен между ползвателя и оператора на електропреносната мрежа. Съгл. т. 53а от ДР на ЗЕ „системни услуги“ са всички услуги, предоставяни от оператора на мрежата, необходими за надеждната работа на електроенергийната система и жизнеността на пазара, които включват планиране, диспечериране и управление на надеждната работа на ползвателите на мрежата, уреждане на задълженията на пазарните участници, балансиране графици за доставка, а чл. 94 от ПУЕС посочва видовете допълнителни услуги, които съгл. чл. 93, ал. 3 ПУЕС операторът на преносната мрежа закупува за реализиране на някои системни услуги. Съгл. чл. 27, ал. 4 от Наредба № 1/2013 г. цената за достъп може да включва компонентите: цена за мощност/разполагаемост, цена за енергия, както и други компоненти в зависимост от структурата на разходите. В този смисъл е и чл. 6, ал. 1, т. 3 от Наредбата. В случая, цената за достъп включва именно разходите за осигуряване на необходим резерв /разполагаемост съгл. чл. 27, ал. 4, предл. 1 от Наредба № 1/2013 г. и разходи за компенсация, представляващи други компоненти по смисъл на същата разпоредба и във връзка с т. 53а от ДР на ЗЕ, съгл. която системните услуги уреждат и задълженията на пазарните участници, каквито задължения безспорно представляват извършените вече разходи за закупуване на необходим резерв. По отношение на периода, в който същите са направени, който е по-дълъг от 12 месеца, са изложени мотиви по-горе, още повече, че чл. 95, ал. 1 от ПУЕС предвижда отделно заплащане на разполагаемостта от електроенергията и това заплащане не е ограничено до закупената през предходния ценови период допълнителна разполагаемост. Извършената от КЕВР компенсация, за която жалбоподателят възразява, че е извън регулаторния период е в съответствие с разпоредбата на чл. 31, т. 2 от ЗЕ, съгласно която цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обоснованите разходи за дейността им, включително разходите за управление, експлоатация и поддръжка на енергийните обекти, както и за поддържане на резервни и регулиращи мощности.

Действително, както и жалбоподателят твърди, процесното компенсиране не попада в приложното поле на чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ, които съгл. пар. 8 от ПЗР на ЗЕ могат да се компенсират по реда на чл. 21, ал. 12, т. 17 от ЗЕ. В същия

смисъл е и разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ в редакцията ѝ към датата на издаване на атакуваното решение. С последното изменение на разпоредбата в приложното ѝ поле изрично е включен и чл. 34 от ЗЕ. По силата на чл. 34, ал. 6 и чл. 35, ал. 5 от ЗЕ тези разходи следва да бъдат равномерно и справедливо разпределени между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи. В този смисъл са разпоредбите и на чл. 11 и чл. 12 от Наредба № 1/2013 г.

По силата на цитираните разпоредби с процесното решение на КЕВР е определена цена за задължение към обществото, заплащана на Н. ЕАД от крайните клиенти, електропреносното и електроразпределителните дружества, вследствие на разликата между пазарната цена на ел. енергия и цените, по които общественият доставчик я закупува по преференциални цени. Т.е. с посочената цена всички участници в електроенергийната система заплащат на практика разликата между пазарната и преференциалната цена. Процесната цена за достъп е различна и на практика произтича от икономическите резултати вследствие транспонирането на Директива 2009/28/ЕО, въз основа на която през м. май 2011 г. е приет Законът за енергия от възобновяеми източници /ЗЕВИ/. След влизането в сила на ЗЕВИ и в резултат на заложените в него благоприятни преференциални условия се стига до рязко увеличаване на инвестициите в централи за производство на енергия от В. /така в A. to the R. energy progress report”, /SWD (2015) 117 final/, от 15.06.2015 г., Европейска комисия/. В резултат на тези инвестиции в периода 2011-2012 г. Б. достига по-рано задължителната национална цел съгл. приложение 1 от Директива 2009/28/ЕО, като през 2012 г. е постигнат дял в размер на 16% /целта е този дял да е постигнат през 2020 г./. Това развитие на сектора е свързано с множество разходи за останалите участници, които /по отношение на цената/ в съответствие с изискванията на Европейското законодателство се поемат от всички клиенти чрез цената за задължение към обществото, но това не означава, че и разходите за диспечериране, допълнителни услуги и резерв също следва да бъдат поети по този начин или пък да бъдат за сметка на Е. ЕАД, тъй като това би било икономически необосновано. В последната хипотеза, доколкото Е. ЕАД чрез БЕХ ЕАД на практика е собственост на Държавата, би се стигнало до държавно субсидиране на производителите на ел. енергия от ВИ, което съгл. чл. 107 от ДФЕС е допустимо в изрично определени случаи, но не и в този. Участието на производители на ел. енергия от ВИ на електроенергийния пазар следва да бъде насърчавано и затова са приети преференциалните цени за изкупуване на ел. енергията на такива производители в средносрочен и дългосрочен план -15-30 години, но това не следва да води до свръхкомпенсация на направените от тях разходи и неоправдани отрицателни ефекти върху европейските енергийни пазари /така в Интервю на европейския комисар по конкуренцията от 21.05.2015 г. – <https://www.euractiv.com/section/trade-society/interview/vestager-gazprom-is-partitioning-markets-in-central-and-eastern-europe/>.

Неоснователно е позоваването на жалбоподателя на чл. 31, т. 9 и т. 11 от ЗЕ,

тъй като същите са неотносими към процесната цена, а разходите, направени във връзка с тази цена не са вследствие действия на оператора на преносната мрежа, за да му се вменят в случая задълженията по т. 11, а са вследствие характера на енергията от ВИ. Инсталирането на нови мощности за процесния ценови период е продиктувано от завишения размер на прогнозните количества ел. енергия от ВИ, възлизащи на 2 844 860 МВтч спрямо прогнозните количества от 2 461 070 лева по решение Ц-6/13.03.2014 г.

Нормата на възвращаемост на капитала също е изчислена законосъобразно. Както бе посочено по-горе, нормата от 3,33%, която е значително по-ниска спрямо определената с решение Ц-25 от 29.07.2013 г. и решение Ц-6 от 13.03.2014 г. от 6,83%, е изчислена в съответствие с чл. 14 и чл. 9 от Наредба № 1/2013 г., като тази норма на възвращаемост е приложена и при определяне на цената за достъп до електропреносната мрежа /стр. 34 от решението/. Допълнителни мотиви са изложени и на стр. 39 от решението. Посочената норма на възвращаемост е изчислена в съответствие с чл. 13, ал. 8 от Наредба 1/2013 г. върху оборотния капитал, формиран на база 1/8 от разходите за осигуряване на допълнителен резерв. Това категорично се потвърждава и от заключението на назначената по делото СИЕ,което съдът кредитира.

Обстоятелството, че са налице разлики между изготвения от работната група доклад и процесното решение, не води до извод за незаконосъобразност на същото, тъй като срещу доклада са изложени възражения от Е. ЕАД и същите са обсъдени с решението, като са изложени мотиви защо тези възражения се считат за основателни от КЕВР /л. 39 от решението/. В цитирания доклад от 27.5.2015 г. цената за достъп е определена на 5,41 лева, като разликата произтича от включените в изчислението на процесната цена от 7,14 лева/МВтч с решение Ц-27/2015 г. разходи за компенсация и приходите от реактивна енергия.

Съгласно чл. 87, ал. 2, т. 6 от ЗЕ операторът на електропреносната мрежа осигурява измерването на ел. енергията в тази мрежа, а съгл. чл. 89 ЗЕ операторите на електроразпределителните мрежи осигуряват измерването на ел. енергията в тях. С оглед цитираните разпоредби именно операторите на разпределителните и на преносната мрежа разполагат с информацията относно произведената ел. енергия, поради което законосъобразно е изисквана информацията от тях, тъй като те извършват отчетите на средствата за търговско измерване. В подкрепа на горното са и разпоредбите на Правилата за търговия с ел. енергия /ПТЕЕ/. Съгл. чл. 191 от ПТЕЕ мониторингът на пазара се осъществява от КЕВР и независимия преносен оператор – Е. ЕАД. За извършване на възложената му с нормативен акт дейност, съобразно чл. 193-чл. 196 и чл. 202 от ПТЕЕ Е. ЕАД изготвя, поддържа и предоставя на КЕВР различни видове данни, вкл. такива от средствата за търговско измерване, количествата търгувана ел. енергия и всякаква друга отчетна информация, касаеща електроенергийния пазар. Такава информация Е. ЕАД получава и допълнително съгл. чл. 69 от Правилата за управление на електроенергийната система /ПУЕС/ от крайните снабдители, при това по категории производители. В този смисъл събирането на допълнителна

информация от крайните снабдители би било излишно, доколкото тази информация вече е постъпила в Е. ЕАД, а и би затруднило административния процес по издаване на процесното решение. Ако съществува някакъв вид разминаване между данните, които Е. ЕАД е заявило и действителите счетоводни записвания в дружеството, този въпрос би бил от компетентността на органите по приходите, а не е въпрос на съобразяване от КЕВР.

Съдът намира, че не е налице твърдяното нарушение на чл. 23, т. 5 и чл. 31, т. 1 от ЗЕ, тъй като равнопоставеност между отделните категории енергийни предприятия не означава еднакви цени за достъп, а равни възможности за участие на енергийния пазар, съобразени с вида на произвежданата енергия, като участието на една категория производители не следва да води до неоснователно обременяване на други дружества от електроенергийната система, в случая на Е. ЕАД, което следва да извърши допълнителни разходи за закупуване на допълнителна резервна мощност във връзка с непостоянното производство на ел. енергия от ВИ. Следва да се има предвид, че разходите за закупуване на допълнителни мощности с цел да бъде осигурен пренос на енергия, произведена от ВИ, са различни от разходите за балансиране на електроенергийната система, които са свързани с количествата енергия, произведени от участниците в балансираща група и причинените в хода на производството небаланси съобразно пар. 1, т. 2 от ДР на ЗЕ, и които не се включват в състава на признатите от КЕВР разходи при формиране на цени съгл. чл. 10, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/2013 г., подробна регламентация за което се съдържа в ПТЕЕ. В случая, с решение Ц-27 е определена цена за достъп, като понятието „достъп” е законово дефинирано в разпоредбата на пар. 1, т. 15 от ДР на ЗЕ като право на използване на преносната мрежа срещу заплащане на цена и при условия, уредени с Наредби. Цената за достъп се дължи от производителите на ел. енергия от ВИ, за разлика от преференциалната цена за продажба на ел. енергия, която не се дължи, а се получава от В. и има съвсем различен характер в сравнение с процесната цена. Обстоятелството, че законодателят е предвидил преференциална цена за изкупуване на ел. енергията от ВИ, т.е. е поставил тези производители в по-благоприятно положение от другите при това в дългосрочен план – чл. 31 от ЗЕВИ, не означава, че тези производители имат само права. Те имат и задължения и това следва от характера на електроенергийната система, постигането на баланс на която е основна цел на законодателя, видно от Мотивите на ЗИДЗЕ от 07.07.2015 г. Настоящият състав счита, че приетите от КЕВР цени за достъп са в изпълнение целите на ЗЕ и са насочени към оптимизиране на разходите и ефективно ползване на енергийните ресурси, чрез което се постига необходимият баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, доколкото е недопустимо всички останали производители на електрическа енергия, както и клиенти, да бъдат натоварени с тежестта на разходите, произтичащи от дейността на една група производители.

Неоснователни са възраженията, че жалбоподателя не следва да заплаща цена за достъп на Е. ЕАД, а само на електроразпределителните дружества. Това не следва на първо място от характера на електропреносната мрежа, към която директно /в зависимост от мощността си/ или опосредено – чрез

електроразпределителните мрежи, са свързани производителите. Т.е. електропреносната мрежа безспорно се ползва от производителите на ел. енергия от ВИ, независимо от мястото им на свързване. Подобен извод не следва и от текста на закона, в частност на чл. 84, ал. 2 от ЗЕ и пар. 197 от ПЗР на ЗИДЗЕ, в които е употребен изразът „и/или“. Това означава, че законът допуска успоредното съществуване на двата договора, а в конкретния случай, цената за достъп се дължи на Е. ЕАД, доколкото именно то е доказало необходимостта от допълнителни разходи за въвеждане на допълнителни резервни мощности за балансиране на променливото производство на ел. енергия от ВИ. Заплащането на процесната цена за достъп е изрично предвидено и в чл. 29, ал. 3 от ПТЕЕ, в редакцията му към датата на приемане на решение № Ц-27, както и в чл. 30, ал. 1, т. 10 от ЗЕ, чл. 27 от Наредба № 1/2013 г. и в други разпоредби.

Оплакването на жалбоподателя, че в цената по раздел I, т. 1 от обжалваното решение били включени разходите за допълнителен резерв, които същевременно били включени в цената за достъп по раздел IV, т. 5, поради което [фирма] получавало приходи два пъти за едни и същи разходи, съдът го намира за неоснователно. По т. 1 на посочения раздел е определена цена за достъп за крайните стопански и битови потребители на ел. енергия, докато в т. 5 е определена цена за достъп само на производителите на ел. енергия от вятърна и слънчева енергия. В случая жалбоподателят не прави разграничение между ползвател на мрежата, чието легално определение е дадено в § 1, т. 41а, б. "а" ДРЗЕ, според което това е физическо или юридическо лице - ползвател на електропреносната и/или електроразпределителната мрежа доставящо електрическа енергия в съответната мрежа или снабдявано от такава мрежа и разграничението - потребител на енергийни услуги по § 1, т. 41б, б. "а", който е краен клиент, който купува енергия или природен газ. Трябва да се посочи, че жалбоподателят има качеството на ползвател и на потребител на енергийни услуги, по смисъла на § 1, т. 41а, б. "а" и и на ползвател според т. 41б, б. "б".

За утвърждаването на цената за достъп до електропреносната мрежа в размер на 1,17 лв./МВтч, дължима от крайните клиенти по т. 1 на раздел I, КЕВР е признала като ценообразуващ елемент разходите за допълнителни услуги в размер на 1 752 000 МВтч (200 М.), който е на нивото на утвърдения размер от предходния регулаторен период 2014/2015 г., отговарящ и на признатия размер с решение № Ц-25 от 29.07.2013 г. С т. 5 от обжалваното решение КЕВР е признала на преносния оператор извършени допълнителни разходи за закупуване на допълнителни резервни мощности, чрез които се балансира променливата генерация от соларни и вятърни паркове. КЕВР е признала за обоснована количествената оценка за влиянието на фотоволтаичните и вятърни електроцентрали върху енергийните режими, получена в резултат на изследването, извършено от [фирма]. Оценката показва, че за покриване нарастването на денонощния диапазон на отрицателно и положително изменение на остатъчния товар, електроенергийната система на страната се нуждае от допълнителни регулиращи мощности. Случайното изменение на параметрите на първичните енергийни източници от слънце и вятър води до големи отклонения в

отдадената от тях мощност. Това е свързано с увеличаване на диапазона от вторично регулиране в страната и по-често активиране на третичен (15минутен) резерв, както и свързаните с това разходи, извършвани от [фирма]. В резултат на тези оценки и анализи е определен от Комисията необходимият резерв за допълнителни услуги, който следва да се поддържа със 100 М., вместо заявеният от 170 М., средночасово по-висок от предвидения за същия регулаторен период 200 М. средночасово по раздел IV, т. 1 или общо 270 М. за целия период на решение № 27/2015 г. Поради това определената цена за достъп е различна, не само защото не е била предмет на регулиране с предходни решения, но и при отчитане на спецификата на цената, произтичаща от новите норми на чл. 84, ал. 2 и § 197 ПЗР на ЗЕ и чл. 12 ПТЕЕ. В определението на понятието "системни услуги", дадено в чл. 53а ДРЗЕ са посочени видовете услуги, които се включват в него, докато в чл. 94 ПУЕС са посочени видовете допълнителни услуги, които съгласно чл. 93, ал. 3 ПУЕС операторът на преносната мрежа закупува за реализиране на някои системни услуги. В заявлението си за определяне на цена за достъп [фирма] е включило допълнителни регулиращи мощности за закупуването на допълнителен резерв за вторично регулиране в размер на 170 М., но КЕВР е признала този размер до 100 М. на час. Тези допълнителни мощности се включват в чл. 27, ал. 4 от Наредба № 1 представляващи компонента на цената за определяне на цената за достъп.

Тези допълнителни разходи за закупуването на допълнителен резерв за вторично регулиране са определени след анализ на разходите, заявени от [фирма] и извършени за периода м. септември 2012 г. - м. юли 2013 г. и м. август 2013 г. - м. април 2015 г., които надхвърлят разходите за допълнителни услуги, утвърдени в цената за достъп до електропреносната мрежа за всеки регулаторен период - 200 М., утвърдени с решение № Ц-25 от 29.07.2013 г. и запазени на същото ниво при цената за достъп за крайните клиенти, по раздел IV, т. 1 на обжалваното решение № Ц-27/2015 г. За тези допълнителни разходи, необходими на [фирма] за закупуване на допълнителни регулиращи мощности, които не са част от цената за достъп, дължима от крайните клиенти, преносният оператор следва да бъде компенсирал в рамките на три регулаторни периода.

За периода м. септември 2012 г. до м. април 2015 г. [фирма] е извършило разходи за осигуряване на допълнителен резерв за първично и вторично регулиране, свързани с производството на ел. енергия от фотоволтаични и вятърни централи в размер на 51 786, 21 хил. лева, които са признати от Комисията. Отчетени са били и приходите от реализиране на Решение № КМ-1 от 13.03.2014 г. и Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. в размер на 17 254,54 хил. лв. Разликата между извършените разходи в размер на 51 786,21 хил. лв. и посочените приходи е в размер на 34 531,66 хил. лв. представляващи некомпенсирани разходи чрез цените за достъп. Тези разходи са направени в изпълнение на произтичащото задължение на [фирма] от ЗЕ да осъществява единно управление на електроенергийната система на страната. Цената за достъп е определена в съответствие с чл. 27, ал. 3 от Наредба № 1, според която пределната стойност на разходите на оператора на преносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв и услуги се изчислява след

анализ и оценка на резултатите от отчетените разходи за предходния ценови период и прогноза за следващия ценови период. Цената за достъп по обжалваното решение е образувана на база на утвърдени прогнозни необходими годишни приходи и утвърдено количество ел. енергия, доставено в мрежата за продажба и пренос, през съответния период. За образуване на цената за достъп до електропреносната мрежа и цената за пренос на ел. енергия през нея, Комисията е приела Указания с протоколно Решение № 15 от 9.02.2012 г. Според тях цената за достъп се изчислява като съотношение на признатите от КЕВР необходими приходи на [фирма] и количеството сумарна консумирана почасова мощност. Необходимите приходи отразяват сумата от условно-постоянните разходи, разходи за студен резерв и разходи за услуги и възвръщаемост на капитала, намалени с приходите от предоставената преносна способност, според т. 39 от Указанията/в този смисъл и решение №2202 от 22.02.2017г на ВАС 4-то отд. по адм. дело № 5461/2016/.

По изложените съображения съдът намира, че атакуваното решение е законосъобразно, поради което жалбата срещу него като неоснователна следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноски. Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което жалбоподателят следва да му заплати сумата от 150 лева – разноски за юрисконсултско възнаграждение съгласно Н. за заплащане на правната помощ.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], [населено място], ЕИК[ЕИК],представявано от изпълнителния директор Г. П. чрез адв. Г. срещу решение № Ц-27 от 31.07.2015 г. на КЕВР в частта му по раздел IV, т. 5 , в частта на определената цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия.

ОСЪЖДА [фирма], [населено място], ЕИК[ЕИК],представявано от изпълнителния директор Г. П. чрез адв. Г. да заплати на КЕВР направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: